

суспільства; — взаємодія з політичними партіями; — вирішення майнових питань; — комплекс питань, пов'язаних із теологічною освітою; — нормативно-правове удосконалення забезпечення партнерства держав та релігійних конфесій.

В умовах становлення інформаційного суспільства особливої актуальності набуває також взаємодія церкви із засобами масової інформації, незалежно від їх форми власності та робота у мережі Інтернет.

Таким чином, у сучасній політичній практиці склалися два типи відносин між державною і церковною владою. Перший принцип виходить із існування секулярної держави і теократичної держави, другий — спирається та концепцію «симфонії» духовної та світської влад. При «симфонії влад» влади співіснують, але не зливаються одна з одною, взаємодіють, але не прагнуть до підпорядкування одна одній. Концепція «симфонії влад» виникла в союзі держави і православної церкви та, внаслідок цього, була характерною для православних країн.

МАЗУР Т. І.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри соціальних теорій

ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Проблема суверенітету є чи не найважливішою в практиці міжнародних відносин, протягом століть питання суверенітету було і залишається ключовим у сфері міждержавного спілкування. Вона завжди була предметом багатоаспектного вивчення філософів, політологів, конституціоналістів, істориків та теоретиків права тощо. І хоча кожна сфера знань має і застосовує свої підходи і методи дослідження та визначення суверенітету спільним для них є необхідність доведення змін у розумінні цього складного явища на сучасному етапі та формулювання рекомендацій державам та іншим учасникам міжнародних відносин з метою забезпечення їх ефективного співіснування на міжнародній арені.

Суверенітет є невід'ємною іманентною ознакою держави і будь-які хоча б найменші зміни у розумінні цього фундаментального поняття пов'язані із переломними моментами в історії міжнародних відносин. Будь яка-спроба по-новому розглянути зміст поняття «суверенітет» відображається на теорії держави, а трансформації всередині держави можуть суттєво відбиватися на суверенітеті. Суверенітет — ровесник держави і її незмінний супутник. Проте не варто повністю отождествлювати суверенітет і державу, оскільки це може призвести до втрати розуміння

того, що суверенітет перш за все відображає відносини влади між людьми в суспільстві. Суверенітет тією мірою, якою він є відбитком політичних відносин у суспільстві, залежить від стану громадської взаємодії і процесів, що розвиваються у середині інституту держави. Уявлення про суверенітет, як власне і поняття суверенітету з моменту свого виникнення постійно еволюціонували, розвивалися, збагачувалися новим змістом і цей процес триває і сьогодні.

Політичне буття концепції суверенітету є довготривалим, роль надзвичайно важливою, а основні положення настільки впливовими, що суверенітет відображає особливості конкретних політичних відносин у конкретну епоху і відтворює їх до цього дня.

Проте, як зазначає К. Кузнецова, суверенітет з самого початку не був наділений властивістю універсальності: він виник як історично конкретне, глибоко контекстне явище спочатку з боротьби між собою європейських монархів і князів, а згодом — із прагнення покласти край цій боротьбі. Поняття суверенітету закріпилося в політичній теорії та практиці у період посилення національних держав, а з плином часу поступово перетворилося на свого роду атрибут держави (Кузнецова Е. Западные концепции государственного суверенитета // Международные процессы. — Т. 4. — № 2 (11), май-август 2006 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.intertrends.ru/eleventh/007.htm>).

Питання суверенітету великої актуальності набирає з розгортанням глобалізації та поширенням інтеграційних процесів. Глобалізація стала одним з найактуальніших питань сучасного світу, яке активно обговорюється в усіх державах на різних рівнях. Інтенсивна глобалізація і активні інтеграційні процеси супроводжуються покладанням державами своїх традиційних функцій, повноважень на міжнародні організації з метою успішного вирішення регіональних та універсальних завдань, стають очевидною тенденцією розвитку міжнародної спільноти. Розвиток наддержавних рис у діяльності деяких міжнародних організацій хоча і є об'єктивним і очевидним надбанням сучасних об'єднавчих процесів, продовжує викликати суперечки серед вчених. При цьому як на практичному так і на теоретичному рівні доводиться первинна роль суверенітету держави у процесі розбудови наднаціонального утворення та еволюції його владних повноважень (сама передача суверенних повноважень держав на наднаціональний рівень стала можливою лише в силу існування суверенітету держав).

Одночасно у результаті глобалізації та розвитку наддержавних аспектів у діяльності міжнародних організацій поступово змінюється і роль держав (Лукашук, И. И. Глобализация, государство, право, XXI век. — М. : Спарк, 200. — С. 16).

Глобалізація призводить до ускладнення управління міжнародною системою, а також національним суспільством. Державам доводиться

спільно вирішувати не лише міжнародні проблеми, але і ті завдання, які ще вчора були суто внутрішніми. Дедалі більший обсяг суспільних відносин виходить за межі державних кордонів, а їх регулювання можливе лише шляхом взаємодії держав. При цьому саме суверенні держави несуть відповідальність як за стан справ усередині держави, так і за порядок на міжнародному рівні. Жодне інше утворення не здатне замінити державу у цій якості. Навіть протиставлення індивіда державі у тих випадках, коли він звертається за захистом своїх прав від свавілля держави у міжнародні судові органи (наприклад, Європейський суд з прав людини), а останні наділені повноваженнями притягати суверенні держави до відповідальності, не може служити підтвердженням втрати державами свого суверенітету. Тому цілком можна погодитися із С. В. Черніченко, який, говорячи про значення суверенітету держави, вказує: «Сумніватися в необхідності збереження цього терміна майже те саме, що ставити під сумнів доцільність збереження терміна «держава»» (Черніченко С. В. Теория международного права: в 2 т. Т. 2: Старые и новые теоретические проблемы — М.: Изд-во «НИМП», 1999. — С. 87). Держава існує як реальна сила, здатна здійснювати верховну владу на своїй території і виступати як суверенна незалежна організація у міжнародних відносинах.

МАТІЄНКО А. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри соціальних теорій

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ВІДНОСИН ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ

Проблеми регулювання міжнаціональних відносин, вироблення оптимальних моделей міжетнічної взаємодії, запобігання конфліктним ситуаціям на сьогодні є актуальними для України і для багатьох поліетнічних країн світу, досвід яких можна оцінити у певних аспектах як позитивний і в подальшому використовувати у вітчизняному законодавстві. Саме тому вважаємо доцільним і актуальним дослідження особливостей адміністративно- правового регулювання у сфері міжнаціональних відносин.

Сучасні держави прагнуть здійснювати адміністративно-правове регулювання виходячи з ідеї правової держави, загальнолюдських цінностей, гуманізму, пріоритету норм міжнародного права. Не є винятком і сфера регулювання міжнаціональних відносин. На сьогодні світове